

ועדה לשמות רחובות

י"ג בחשוון, תשפ"ה
14 בפברואר, 2024
סימוכין: 2024-0103-824

לכבוד חברי/חברות ועדת שמות לרחובות

א.ג.נ.,

הנדון: סדר יום לישיבה מספר 2 של הוועדה לשמות רחובות

הנך מוזמנת/להשתתף בישיבה מספר 2 של הוועדה, שתתקיים ביום שני, י"ז בחשוון תשפ"ה (18.11.2024) בשעה 17:30, באולם המועצה, כיכר ספרא 1 קומה 6.

על סדר היום ידונו הנושאים הבאים:

א. בקשות לאישור

1. בקשות חוזרות

1.1. אגדרה היידו

הסבר על שם הרחוב

מלחין, פדגוג, אתנומוסיקולוג וחנן פרס ישראל (תרצ"ב-תשע"ו)

תקציר קו"ח

פרופ' היידו, מלחין, אתנומוסיקולוג, פדגוג, חנן פרס ישראל למוזיקה לשנת תשנ"ז.

פרופ' אגדרה היידו נולד בהונגריה בשנת 1932. למד מוזיקה אצל מוזיקאים חשובים בהונגריה וצרפת, בין היתר אצל זולטאן קודאי, דריוס מיו ואוליביה מסיאן. בשנת 1966 עלה לישראל וקבע את משכנו בשכונת גבעת מרדכי בירושלים.

בתחילת דרכו בישראל עבד בפונותיקה ושימש מורה באקדמיה למוזיקה בתל אביב.

בשנת 1970 הקים פרופ' היידו את המחלקה למוזיקה באוניברסיטת בר אילן ועמד בראשה שנים רבות. בנוסף, שימש פרופ' היידו במשך שנים כראש מגמת המוזיקה בבית הספר למדעים ואומנויות בירושלים.

עם השנים הכשיר פרופ' היידו מוזיקאים רבים שהינם היום מהמוזיקאים והמלחינים הבולטים בישראל.

פרופ' היידו חקר את המוזיקה החסידיית ומוזיקה "כליזמרית", הלחין מאות יצירות שברבות מהם מופעים נושאים הקשורים ליהדות, בשנת תשנ"ז הוענק להיידו פרס ישראל למוזיקה.

היידו נפטר בירושלים בשנת 2016 הותיר אישה ושישה ילדים.

¹ Street names committee | ועדה לשמות רחובות | لجنة لأسماء الشوارع

ועדה לשמות רחובות

החלטת ועדת אישים (01.12.2020)

ועדת האישים ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סברה כי אין לנ"ל תרומה ייחודית לעיר.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (07.12.2020)

הוועדה ממליצה לאשר את הבקשה.

החלטת ועדת שמות (22.06.2022)

הוועדה ממליצה בפני המועצה שלא לאשר את הבקשה.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה לאשר (3 חברים בעד 2 נגד) את הבקשה.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

1.2. בנימין לוי

הסבר שם הרחוב

ממגיני הרובע היהודי במלחמת העצמאות (תרפ"א- תש"ח)

תקציר קו"ח

בנימין לוי נולד בשנת 1921 בעיראק. בשנת 1932 עלה ארצה עם הוריו, והמשפחה קבעה את מושבה בעיר העתיקה בירושלים. למד בתלמוד תורה לספרדים ובבגרותו עבד כסבל בתחנת "אגד" בירושלים.

במהלך מלחמת העצמאות תקפו הערבים את הרובע היהודי והחל אחד הקרבות הקשים והמרגשים ביותר במלחמה. במשך שישה חודשים מסוף נובמבר 1947 ועד סוף חודש מאי 1948, התגוננו כ-150 לוחמים יהודים מלוויים באזרחים רבים כנגד כוחות ערבים עדיפים בהרבה. הלוחמים היהודים הפגינו תושייה וגבורה רבה, עמידה איתנה מול מצב נואש תוך גילוי נחישות וערכים נעלים.

בנימין לוי, אשר כונה בקרב הלוחמים "בינו", התרוצץ מעמדה לעמדה ודאג לכל צרכי הלוחמים הן בתחמושת והן במזון. תוך ביצוע משימה שהוטלה עליו, נשלח לרחוב הקראים, שם נפגע בבטנו ומת. בנימין הובא לקבורה למחרת היום.

שמו נחקק באנדרטה שהוקמה בבית העלמין הצבאי בהר הרצל לזכר חללי הרובע היהודי ולזכר לוחמים שנפלו במערכה על ירושלים והובאו לקבורה בהר הזיתים.

החלטה ועדת אישים (16.07.2020)

ועדת האישים ממליצה שלא לאשר את הבקשה.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (20.07.2020)

הוועדה מקבלת את המלצת ועדת האישים וממליצה (2 נגד, 1 בעד) שלא לאשר את הבקשה.

החלטת ועדת שמות לרחובות (23.07.2020)

הוועדה ממליצה בפני המועצה שלא לאשר את הבקשה.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה, מאחר ומדובר בחלל מלחמה המונצח באתר הנצחה בדרכים המקובלות להנצחת חללי מלחמה.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2. בקשות חדשות

2.1. שכונת גבעת המטוס

דברי הסבר

במסגרת תוכניות הבנייה בירושלים, מקדמת העירייה תוכנית להקמת שכונה חדשה, מתחם מלונות לאורך דרך חברון ואזור תעסוקה ושירותים עירוניים לאורך כביש הרכבת.

הגבעה נקראת, בצורה לא פורמאלית, על שם מטוס חיל האוויר הישראלי מסוג פוגה מגיסטר שנפל במקום ב-6 ביוני 1967, ביום השני לקרבות מלחמת ששת הימים, עם טייסו סגן דן גבעון ז"ל.

כעת, מבוקש לאשר את שם השכונה בצורה פורמאלית, על-מנת לאפשר ליזמים השונים להתחיל שיווק של תוכניות הבנייה במקום.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)
הוועדה ממליצה לאשר את הבקשה.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.2. גדליה שרייבר

הסבר שם הרחוב

מבוני ירושלים בחינוך ובפיתוח שירותי הדת (תרפ"ח-תשפ"א)

תקציר קו"ח

גדליה שרייבר היה איש חינוך שהעמיד אלפי בוגרים בירושלים עוד מתקופת המעברות ומנהיג ציבור שעסק בבניית צרכי הדת, הפצת תורה וקירוב לבבות בירושלים למעלה מחמישים שנה.

שרייבר היה ממייסדי המתנ"ס הראשון בארץ, בשכונת בקעה. שימש בתפקיד מעל ל- 21 שנים בהן הכשיר והדריך אלפי חניכים ומדריכים, רבים מהם הפכו לדמויות מובילות בחברה ומשמשים כחברי כנסת, שרים ושגרירים, ראשי רשויות מקומיות, ועדי עובדים ומגוון תפקידים בסקטור הציבורי והעסקי.

במקביל, פעל גם בעשייה חינוכית כללית עם בני נוער מטעם עיריית ירושלים ומשרד החינוך, במפעלי קייטנות הקיץ וריכוז בתי הנוער בירושלים.

בנוסף, שימש שרייבר במשך 13 שנה כמנכ"ל 'קרן ילדינו מרכזי תקוותנו'. שרייבר היה אחראי על מרכז תקוותנו ברוממה וחבר פעיל בהנהלת מספר שכונות בירושלים בדגש על ענייני החינוך וקליטת עלייה בעיר.

בנוסף לכל האמור, שרייבר שימש כראש המועצה הדתית בירושלים וכמנכ"ל משרד הדתות. פעל לקידום צרכי הדת בדגש על השכונות החדשות שנבנו לאחר מלחמת ששת הימים וסבלו מחוסר מבני דת. בתקופה זו הצליח להקים עשרות בתי כנסת ומקוואות והוביל את הליך בחירת רבנים ראשיים שפארו את ירושלים לאחר 17 שנה שלא היו שני רבנים ראשיים בעיר.

שרייבר היה מעמודי התווך של בית הכנסת ישורון ושימש כנשיאו ויו"ר בית הכנסת.

על פועלו הרב זכה שרייבר ברבות השנים להוקרה על פועלו: עיטור יקיר ירושלים לשנת 1998, יקיר העיר קריית שמונה ויקיר הרובע היהודי.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות

הוועדה ממליצה לאשר את הבקשה.

בנוסף, ממליצה הוועדה בפני המועצה לצאת להליך לשינוי שם של מקטע שם ברחוב גנרל פייר קניג מצומת אורנים - צומת הרחובות מקור חיים ויהודה ועד הרמזור בצומת הרחובות אלעזר המודעי, רבן יוחנן בן זכאי ועמק רפאים לרחוב על שם רחוב גדליה שרייבר. בהתאם לנוהל העירוני ולחוק"ד היועמ"ש לעירייה.

הערה:

במידה והשם יאושר מבוקש לדון בבקשה לעדכון שם מקטע הרחוב בסעיף ב' להלן.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.3. אסירי המחתרות

הסבר שם רחוב

לכבודם של אסירי המחתרות מכל הארגונים שנאסרו ע"י הבריטים 1918-1948 (תרע"ט-תש"ח)

תקציר קו"ח

בתקופת שלטון המנדט הבריטי בארץ ישראל (1917-1948) הוסבה "אכסניית הצליינות הרוסית" לבית סוהר מרכזי בו נכלאו מאות מלוחמי המחתרות: ההגנה, האצ"ל והלח"י.

הלוחמים נתפסו במאבק להגנת היישוב, לעלייה חופשית ולהקמת מדינה עברית. האסירים הוגדרו כאסירים פוליטיים והם נשפטו בבתי דין צבאיים. העבירות שבגינן נכלאו נעו בין תליית כרזות נגד הבריטים ברחובות העיר, דרך אימון ואחזקת נשק ועד פגיעה פיזית בבריטים, כמו פיצוץ מבנים והריגת חיילים. עונשי המאסר נקבעו בהתאם לחומרת העבירה ונעו בין חודשים ספורים למאסר עולם ואף עונש מוות.

במאי 1948, לקראת תום תקופת המנדט, פונה בית הסוהר מיושביו והאסירים הועברו לבתי כלא אחרים. במאי 1948, במהלך מלחמת העצמאות, נכבש מגרש הרוסים ע"י ההגנה בסיוע אצ"ל ולח"י במבצע קלשון.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)
הוועדה ממליצה לאשר את הבקשה.

במידה והבקשה תאושר – מבוקש לאשר איתור בתיאום עם המבקשים:
בשכונת מורשה ליד מגרש הרוסים משעול ללא שם היוצא מרחוב גרוזנברג עד לרחוב משעול הגבורה (מצ"ב מפה).

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.4. רבי לוי יצחק שניאורסון

הסבר שם הכיכר

אבי הרבי מלובביץ, רב, פוסק הלכה ובעל מסירות נפש (תרל"ח - תש"ד)

תקציר קו"ח

רבי לוי יצחק שניאורסון (ר' לויק) היה רב חסידי ומקובל בחב"ד. היה אביו של הרב השביעי של חב"ד, רבי מנחם מנדל שניאורסון (הרבי מלובביץ).

הרב שניאורסון היה מרבני העיר יקטרינוסלב (דנייפרטרובסקי) שבאוקראינה בשנים 1909-1939.

הרב שניאורסון היה דמות הירואית של מנהיג ללא חת, היה מהמנהיגים הבודדים של היהדות התורנית בברית המועצות בתקופה שבין המהפכה הקומוניסטית ומלחמת העולם השנייה. פעל לחיזוק היהדות בברית המועצות על רקע ניסיונות של השלטון הקומוניסטי להשמיד את הלמידה והמעשה היהודי בברית המועצות.

משנת 1902 השתתף באופן פעיל בכל האסיפות בענייני ציבור שבראשן עמד האדמו"ר הרש"ב (שלום דובער שניאורסון) כאחד מחסידיו הבולטים. בין היתר השתתף במבצע המצות אל החיילים היהודיים במלחמת רוסיה יפן. כמו כן השתתף באיסוף חומר הראיות להגנתו של מנחם בייליס במשפט בייליס ועלילת הדם.

במשך עשרות שנות מנהיגותו כרב וכן בגלותו בקזחסטן, העלה רבי לוי יצחק על הכתב עשרות אלפי דפים של חידושים בסגנון ייחודי השוזר רעיונות מן התלמוד, ספרי ההלכה, תורת החסידות והקבלה. הרוב המכריע של אותם כתבים הוחזקו ע"י הסובייטים או הושמדו ע"י הנאצים שכבשו את עיר מגוריו. מאמרים שהשאיר כמו "ליקוטי לוי יצחק" מעידים על מעמדו המובהק בתנועת חב"ד. מסירותו של רבי לוי יצחק למען הפצת היהדות בתנאים הקשים ביותר תמשיך לעורר השראה לדורות יבואו.

הרב נאסר בעוון הפצת יהדות והוגלה לקזחסטן. בשנת 1944 שוחרר ממאסרו אבל לדאבון לב נפטר ממחלה קשה.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה לאשר את הבקשה.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.5. אפרים קציר

הסבר שם הרחוב

הנשיא הרביעי של מדינת ישראל (תרע"ו- תשס"ט)

תקציר קו"ח

אפרים קציר היה ביופיזיקאי מפורסם והנשיא הרביעי של מדינת ישראל.

קציר, יליד קייב, עלה לארץ בשנת 1922 והתגורר בירושלים. היה בעל תואר ראשון בביולוגיה ותואר שני במדעי הטבע מהאוניברסיטה העברית, ד"ר לפילוסופיה.

קציר היה מפקד חיל המדע בצה"ל, יועץ בכיר של שרי הביטחון, המדען הראשי במשרד הביטחון וממייסדי מכון ויצמן למדע ברחובות. ייסד את המעבדה לביופיזיקה במכון ויצמן ועמד בראשה. קציר עמד בראש האיגוד הישראלי לקידום המדע, מראשי היוזמים והמטפחים של החוגים לנוער שוחר מדע, ראש הוועדה לביוטכנולוגיה והנשיא העולמי של רשת "אורט".

בשנת 1973 שימש קציר כנשיאה הרביעי של מדינת ישראל. היה מעורב בפעילויות ציבוריות וביטחוניות רבות. עם סיום כהונתו חזר לעבודתו המדעית ובמקביל כיהן כנשיא המועצה לשימור אתרים וכנשיא ארגון חברי ההגנה.

קציר היה איש אשכולות, מדען מוערך, מנהיג דגול ואדם צנוע, תרם רבות למדינת ישראל בתחומים רבים וייצג אותה בכבוד בזירה הבינלאומית.

זכה בפרסים רבים על עבודתו המדעית, כולל פרס ישראל ופרס רוטשילד.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה לאשר את הבקשה.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.6. רבי אלעזר אבוחצירא

הסבר שם הרחוב

רב ומקובל, בעל מופתים, נצר למשפחת אבוחצירא (תש"ח-תשע"א)

תקציר קו"ח

רבי אלעזר אבוחצירא היה רב ומקובל ידוע. היה ידוע בכינויו "באבא אלעזר".

רבי אלעזר נקרא על שמו של התנא רבי אלעזר בן רשב"י. נצר למשפחת אבוחצירא המפורסמת. בנו של רבי מאיר אבוחצירא ונכדו של הבאבא סאלי. בשעת הברית קרא עליו הבאבא סאלי את הפסוק "עין לא ראתה אלוקים זולתך", כשהוא מדגיש כי ראשי התיבות של השם אלעזר הם מילות הפסוק האמור.

מגיל צעיר נודע בשמירת העיניים שלו. בספרים נאמר כי מי שזוכה לנטור את עיניו מכל ראייה בלתי הולמת, זוכה וניחן בזיכרון פנומנלי. בעל בקיאות עצומה בתורה ובעל שליטה בכל תורת הנגלה והנסתר. מעטים זכו לראות את זיו פניו. שמירת מצוות ושמירת העיניים היו נר לרגליו. חיי הסיגוף שבחר היו כדרך חיים עבורו.

רבי אלעזר נחשב לאישיות רוחנית משפיעה וחסידי ראו בו בעל מופת. נודע כפועל ישועות ואלפים באו לקבל את עצתו וברכתו בהם אשכנזים, ספרדים, פשוטי העם ופוליטיקאים.

בשנת 2011 נרצח בדקירות סכין בידי בן עוולה שנהג לקבל מהרב ברכה וייעוץ.

נקבר בהר הזיתים בסמוך לקברו של אביו.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר (4 נגד, 1 בעד) את הבקשה. הוועדה סבורה כי אין לנ"ל זיקה לעיר.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.7. אורה קאפח

הסבר שם הרחוב

אשת חסד ואמת, אוהבת הבריות וירושלים (תרצ"ט- תש"פ)

תקציר קו"ח

אורה קאפח נולדה בשנת 1939 בעיירה שבאם שבתימן. בשנת 1949 במסגרת מבצע "על כנפי נשרים" עלתה אורה עם משפחתה לארץ ישראל.

אורה קאפח נישאה בשנת 1954 ורכשה יחד עם בעלה חדר וחצר בשכונת מזכרת משה. הבית והסמטה שאורה טיפחה ואהבה הפך מוקד תיירותי ומקור השראה לאמנים רבים.

'סמטת אורה' הייתה סמטה מיוחדת ביופיה, שופעת בצבעים וריחות בישולים שרק אורה ידעה לבשל ולהפיק.

בית אורה וסעדיה קאפח היה בית מזור לחולים ובית בו כל המתדפק על דלתו זכה למענה. ביתה של אורה היה מקום של שלום למריבות בין בני זוג ובין שכנים. כולם ידעו שאורה בעלת הדרך לפתור כל בעיה.

'סמטת אורה' הייתה קרויה כך בפי כל. הסמטה המוארת והיפה ביותר בשכונה הודות לאישיותה הצנועה, נוטת חסד ואור של הגברת אורה קאפח.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה, כדי לא להטעות את הציבור, היות ויש 3 רחובות על שם קאפח.

ועדה לשמות רחובות

2.8. רוח חכמה

הסבר שם הרחוב

ע"ש ספרו של הרב שבתי אטון ראש ישיבת ראשית חכמה (תרפ"ו- תשס"ו)

תקציר קו"ח

הרב שבתי אטון יליד ירושלים היה מנהיג רוחני וחברתי משפיע. ידוע בזכות פעילותו בתחום החינוך, הקהילה והצדקה.

התגורר עם משפחתו בבניין ישיבת פורת יוסף, ועם מעבר ישיבת פורת יוסף לשכונת גאולה, מונה למנהל הרוחני של הישיבה ובמשך שנים רבות העמיד תלמידים רבים. כדי לעודד את התלמידים ערך כתב עת בשם "משואות" בו הביא מדבריהם.

בשנת תשכ"ה (1964) הקים את הגרעין הראשוני של ישיבת ראשית חכמה, עבור קבוצת צעירים שמהם צמחו תלמידי חכמים מופלגים. בישיבה, לימד הרב אטון עם סגל רבנים חשובים. אחד מהם מי שהוא היום הראשל"צ רבי יצחק יוסף שליט"א.

בשנת תשמ"ו (1985) עברה הישיבה לבניינה החדש בהר חוצבים כשהרב אטון משמש בה בשיעורים ובשיחות מעוררות לב את השומעים, בעיקר בדוגמת הנהגתו האישית.

הרב אטון השאיר אחריו את ספרו "רוח חכמה" מרשימות שרשם לעצמו בתקופות שונות ורוחו מהלכת בהם.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה, מאחר וקיים רחוב ע"ש הרב אטון, בנוסף, לא ממליצים לקרוא רחוב ע"ש ספרו.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) שלא לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.9. מתי עצמון

הסבר שם הרחוב

יקיר ירושלים, הקדיש את חייו לרווחת חיילי צה"ל ולעזרה לזולת (תרצ"ד-תשע"ט)

תקציר קו"ח

מתי עצמון נולד בשכונת מאה שערים והתחנך ב"חדר" בשכונה ואחר כך בבית הספר תחכמוני.

במשך שנים רבות שירת בצבא הקבע ולאחר השלמת תואר בוגר במשפטים החל לעבוד בפרקליטות הצבאית. בה בעת שירת בצנחנים. במלחמת העצמאות היה קשר במטה הגדנ"ע בירושלים ונפצע במהלך הפעילות. על שירותו במלחמה הוענק לו אות הקוממיות והיה הלוחם הצעיר ביותר במדינת ישראל הנושא את האות.

משנת 1967 עבד כעורך דין בעל משרד פרטי. כעורך דין, הבין עצמון לעומק את משמעות תפקיד זה בחברה מבחינת הצורך לקיים נאמנות ללקוח מצד אחד ובד בבד לקיים נאמנות למשפט ולבית המשפט. כמו כן, כיהן בתפקידים ציבוריים בלשכת עורכי הדין בהם: חבר ועד לשכת עורכי הדין במחוז ירושלים, יו"ר ועדת פרקליטות משטרה וסנגוריה ציבורית, יו"ר ועדת אתיקה במחוז ירושלים ויו"ר ועדת אתיקה ארצית.

במקביל לפעילותו כעורך דין שימש עצמון לאורך שנים בתפקידים ציבוריים שונים וביניהם: חבר מועצת עיריית ירושלים, יו"ר הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים ויו"ר הוועד המנהל של האגודה למען החייל במרחב מרכז.

במסגרת פעילותו כיו"ר הקרן לטיפול במשפחות חללי הצנחנים, הקדיש עצמו עצמון במשך שנים למתן עזרה לרעיות ולילדי הצנחנים שנפלו. הוא ראה שליחות אנושית ממדרגה ראשונה בהבאת תוכן, משמעות ושמחה לחיי משפחות הנופלים.

עצמון שירת בכל מלחמות ישראל. בשנת 1988 שוחרר משירות מילואים בדרגת אלוף משנה.

עצמון הוא דוגמא ומופת לנתינה חברתית וחמלה. בשנת 2008 הוענק לו עיטור הכבוד יקיר ירושלים, על פעילותו למען בטחון ישראל, על התנדבותו למען משפחות חללי הצנחנים ולמען חיילי צה"ל ועל עבודת רבת שנים בתחום המשפט.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר (3 חברים נגד, 1 בעד ו-1 נמנע) את הבקשה. הוועדה סבורה כי הנ"ל כבר קיבל הוקרה על פועלו.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) שלא לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.10. ידידיה פוגל

הסבר שם הרחוב

נער בעל מידות טובות, גדל וחי בירושלים (תשנ"ט-תשפ"א)

תקציר קו"ח

ידידיה פוגל מירושלים נהרג באסון מירון ב-ל"ג בעומר תשפ"א והוא בן 22. ידידיה היה תלמיד ישיבת הסדר ברמת גן, אהוב על חבריו ומוריו ומוכר בחיוכו הרחב ובאהבת האדם שלו.

ידידיה נולד וגדל בירושלים. למד בישיבה קטנה "תורת חיים" ולאחר מכן בישיבת הסדר.

ידידיה היה נער מיוחד במינו, בעל מידות טובות ואהוב על כל מי שהכיר אותו. היה תמיד חייכן, אופטימי ומלא שמחת חיים. היה אהוב על חבריו ותמיד מוכן לעזור ולסייע.

ידידיה היה מחובר מאד לעולם התורה והמצוות. היה תלמיד חרוץ ושקדן. היה בעל תפילה נלהב ותמיד התפלל בכוונה ובדבקות.

בליל ל"ג בעומר תשפ"א, עלה ידידיה למירון עם חבריו מהישיבה. במהלך ההילולה התרחש האסון הנורא וידידיה נהרג יחד עם 44 בני אדם נוספים.

מותו של ידידיה היה אבידה קשה למשפחתו, לחבריו ולקהילתו. אחותו תיארה אותו "כאדם של טוהר ושמחה".

רבה הראשי האשכנזי של העיר ירושלים, הרב אריה שטרן, ספד לו ואמר: "כששמעתי את הבשורה הקשה, אמרתי שלא סתם קוראים לבן האדם בשמו. קראו לך ידידיה כי אתה ידיד של השם".

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הנ"ל הינו קורבן לאסון בו נפלו 44 אנשים נוספים, ביניהם הרבה הרוגים ירושלמים. בהיעדר תרומה ייחודית לעיר הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) שלא לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.11. חיים אלקוצר

הסבר שם הרחוב

יליד ירושלים, לוחם למען עצמאות המדינה (תרצ"ב - תשע"ט)

תקציר קו"ח

חיים אלקוצר נולד בשנת 1931 ברובע היהודי. צאצא ליהודי מגורשי ספרד. משפחתו הגיעה לירושלים דרך יוגוסלביה.

בזמן מלחמת העצמאות והמצור על ירושלים היה אלקוצר נער בן 16. הוא לקח חלק בקרבות ובזמן שחיפה על נסיגת חיילי העמדה שלחמו עמו, נפצע ברגלו השמאלית. הוא נלקח לשבי הירדני, שם שהה 9 חודשים. עם שחרורו ושובו לארץ עבר טיפולים רפואיים והחלים מפציעתו.

אלקוצר אהב את ירושלים בכל רמ"ח איבריו ובמיוחד את העיר העתיקה והרובע היהודי.

המשפט שהיה חקוק בפיו "אני ירושלמי וזה לא יעזור, אני אף פעם לא אעזוב את ירושלים, אף פעם".

אלקוצר עבד במשרד התיירות ולימים היה מארגן סיורים בארץ בכלל ובירושלים בפרט לתיירים מחו"ל בדגש על הכרת הארץ וסיפורו של העם היהודי.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. בהתאם לנוהל הוועדה, הגוף האמון על הנצחת חיילים הינו האגף להנצחת החייל במשרד הביטחון.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) שלא לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.12. אנטונין קאלינה

הסבר שם הרחוב

מציל חייהם של למעלה מ-900 ילדים במחנה הריכוז בוכנוואלד (תרס"ב- תשנ"א)

תקציר קו"ח

אנטונין קאלינה נולד בשנת 1902 בטשביץ, צ'כוסלובקיה. עוד בצעירותו הצטרף למפלגה הקומוניסטית ונכלא מספר פעמים בשל פעילותו הפוליטית. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, נעצר שוב ונשלח למחנה הריכוז בוכנוואלד.

בוכנוואלד היה אחד ממחנות הריכוז הקשים והאכזריים ביותר. אסירים רבים מתו שם מעבודה קשה, רעב, מחלות והתעללויות. בזכות קשריו במחתרת הקומוניסטית במחנה, הצליח להשיג את תפקיד הקאפו בבית הילדים - הקינדרבלוק. תפקידו של הקאפו היה להשגיח על האסירים ולדווח לשלטונות המחנה על כל הפרה של התקנות. אולם, קאלינה ראה בתפקידו הזדמנות להציל ילדים יהודים. הוא דאג להשיג עבורם מזון ותרופות, ארגן להם פעילויות חינוכיות ותרבותיות ואף ניסה להגן עליהם מפני האכזריות של השומרים.

ב-10 באפריל 1945, כאשר הצבא הגרמני כבר נסוג מרוב החזיתות, יצאה פקודה לרכז את יהודי המחנה בכיכר המרכזית, לצורך פינויים והעברתם לגרמניה בצעד המוות. קאלינה הפר את הפקודה והורה על ילדי הקינדרבלוק להישאר בתוך הבלוק. כאשר אנשי ה-SS באו לפנות את הבלוק, הוא שכנע אותם כי כל היהודים בו כבר פונו. המחנה שוחרר על ידי בעלות הברית באותו היום ובכך ניצלו חייהם של כ-1000 ילדי הקינדרבלוק.

בסוף המלחמה חזר קאלינה לצי'כוסלובקיה ובילה את שארית חייו בפראג. הוא נשאר קומוניסט נאמן עד מותו בשנת 1990. במהלך חייו, לא סיפר על פעילותו בתקופת המלחמה וניצולי הקינדרבלוק גם הם לא שיתפו את חוויותיהם, לכן לא זכה קאלינה להכרה כחסיד אומות העולם במהלך חייו.

ב-3 ביולי 2012 הוכר קאלינה כחסיד אומות העולם על ידי יד ושם, בזכות מאמציהם של כמה מניצולי הקינדרבלוק.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הני"ל מונצח ביד ושם בחלקת חסידי אומות העולם.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) שלא לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.13. מגדנות אליהו

הסבר שם ברחוב

ע"ש הרב אלתר אליהו רובינשטיין, רב שומר החומות - רמת שלמה (תש"ז - תשס"ה)

תקציר קו"ח

הרב אלתר אליהו רובינשטיין כיהן כרב קהילת שומרי החומות ברמת שלמה בירושלים במשך כעשור (1992-2002). בתקופה זו הוא השפיע רבות על חיי הקהילה הן בתחום הרוחני והן בתחום החברתי.

הרב רובינשטיין היה מנהיג רוחני אהוב ומקובל על רבים בקהילה. הוא העביר שיעורי תורה רבים, ייעץ לציבור בנושאים הלכתיים ואישיים ופעל לחיזוק האמונה והערכים היהודיים בקרב חברי הקהילה.

הרב היה מעורב בחיי הקהילה גם בתחום החברתי. הקים מוסדות צדקה רבים, סייע לנזקקים ופעל לקירוב לבבות בין חברי הקהילה. בנוסף פעל להקמת מוסדות חינוך, בתי כנסת, מקוואות ועוד.

הרב רובינשטיין ידוע בזכות סדרת ספרי השאלות והתשובות שלו, "מגדנות אליהו". סדרה זו עוסקת במגוון רחב של נושאים בהלכה היהודית, החל מחיי היום יום ועד נושאים מורכבים יותר כמו רפואה, עסקים וטכנולוגיה. הספרים כתובים בצורה ברורה וקלה להבנה, תוך שימוש במקורות קלאסיים ובדוגמאות מעשיות. הרב רובינשטיין היה ידוע בגישתו הפלפולית והמקורית והוא מציג בספריו פתרונות חדשניים למגוון שאלות הלכתיות.

השפעתו של הרב רובינשטיין על קהילת שומרי החומות ועל ירושלים בכלל הייתה משמעותית ביותר. הוא זכור כאדם גדול בתורה, בעל מעשים טובים ואישיות כובשת.

בשנת 2003 מונה לרבה של אנטוורפן בבלגיה אך שנה לאחר מכן נפטר בפתאומיות.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי אין לנ"ל תרומה ייחודית לעיר.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) שלא לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.14. פרופ' חוה לצרוס - יפה

הסבר שם הרחוב

כלת פרס ישראל, חוקרת, מורה ואשת ציבור (תר"צ-תשמ"ח)

תקציר קו"ח

חוה לצרוס-יפה הייתה פרופסורית ישראלית וחוקרת דת, אשר התמחתה בלימודי האסלאם. נחשבה לאחת החלוצות בתחום בישראל ותרומתה לחקר התרבות והדת האסלאמית משמעותית ביותר.

מחקריה החשובים על קדושת ירושלים באסלאם וביהדות, בעבר ובאחרית הימים שהתפרסמו בעברית ובאנגלית וזכו למאות ציטוטים, הם אבני היסוד לכל דיון בנושאים אלו, בארץ ובעולם.

בעבודתה החינוכית, הפורמלית והלא-פורמלית, חינכה דורות של תלמידים ופרחי הוראה בירושלים, לימדה בבתי ספר תיכוניים, מקרא, ערבית ותולדות האסלאם. ספרה "פרקים בתולדות הערבים והאסלאם" היה לספר בלימוד בבתי הספר ברחבי הארץ והיה מקור להבנה הדדית בין שתי החברות של מדינת ישראל.

פרופ' לצרוס-יפה ליוותה מוסדות חינוך בעצה והנהגה בירושלים ובזמנה הפנוי התנדבה לסייע לילדים מתקשים בבתי ספר יסודיים בעיר.

פרופ' לצרוס-יפה מהווה דוגמא למופת של חוקרת המשלבת עבודה מחקרית ברמה גבוהה יחד עם מעורבות בחברה ותרומה לחיי העיר ירושלים שבה חיה ופעלה במשך כל חייה.

היתה כלת פרס ישראל לשנת 1993 בחקר ההיסטוריה. תרומותיה למדע, למערכת החינוך ולקהילות השונות בירושלים היו רבות.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי הנ"ל כבר קיבלה הוקרה על פועלה.

ועדה לשמות רחובות

2.15. מייסדי נווה יעקב

הסבר שם הכיכר

לזכר מייסדי נווה יעקב בתרפ"ד (1924)

תקציר קו"ח

שכונת נווה יעקב היא שכונת מגורים בצפון ירושלים. הוקמה בשנת 1970 ונחשבת לאחת משכונות הטבעת של ירושלים.

השכונה נקראת על שם המושבה 'נווה יעקב' שהוקמה בשנת תרפ"ד ונקראה בראשיתה "כפר עברי". הוקמה ע"י אנשי תנועת המזרחי הצעיר אשר התאגדו תחת אגודת "נחלת בית". בין ראשי התנועה ומייסדי השכונה נמנה הרב יצחק אביגדור אורנשטיין שאף התגורר בשכונה עד שנת 1940. לאחר תקופה קצרה שונה שמה ל "כפר העברי – נווה יעקב" על שמו של מייסד תנועת המזרחי בציננות הדתית, הרב יצחק יעקב ריינס.

עד לפרוץ מאורעות תרפ"ט התגוררו במושבה מעל למאה תושבים ובמקום עמדו כעשרים מבנים. עם פרוץ המאורעות התמעט מספר התושבים.

בעקבות החלטת החלוקה בעצרת האו"ם ב- 29 בנובמבר 1947 התחדשו ההתקפות על נווה יעקב.

ב-24 במרץ 1948 היה ניסיון להגיע לנווה יעקב אך הדבר נכשל. ב-16 במאי בתום קרב עם הליגיון הערבי הוחלט על פינוי פליטי נווה יעקב.

השנה (2024) תציין שכונת נווה יעקב 100 שנה להנחת אבן הפינה ליישוב הכפר העברי-נווה יעקב שעל שמו נקראת השכונה כיום.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. מאחר ושם השכונה והרחוב הראשי בה זהים לבקשה.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) שלא לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.16. סימון רבינוביץ

הסבר שם הרחוב

הקדיש את חייו לפאר ולהגן על מדינת ישראל (תש"ב-תשע"ט)

תקציר קו"ח

סרז' סימון רבינוביץ נולד בפריז למשפחה יהודית שהיגרה ממולדובה. עלה לארץ כניצול שואה, יתום והקים את משפחתו בישראל והתגורר בעיר ירושלים.

החל לעסוק בכתיבה תוך התמקדות בכתיבת ספר על התנועה הקיבוצית, אשר נתפסה בזמנו כאידיאל מושלם בעיני השמאל הצרפתי, מעין הגשמה מלאה של הרעיון השיתופי והקומוניזם והתנסות של חיים משותפים, חברי תאוות בצע, מאושרים ונושאים הבטחה לעולם אחר.

הקדיש את חייו ככתב בעיתונים וברדיו בצרפת, שוויץ, איטליה ועוד, על מנת להילחם באנטישמיות ברחבי אירופה ולפאר את ישראל ואת ירושלים בעולם.

פעל להכרה במשפחה צרפתית שהצילה חלקים ממשפחתו כחסידי אומות העולם ודאג להזכיר לעולם את זיכרון השואה.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי אין לנ"ל תרומה ייחודית לעיר.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) שלא לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.17. הרב עזרא ציון מלמד

הסבר שם הרחוב

חתן פרס ישראל, פילולוג וחוקר מקרא ותלמוד (תרס"ד – תשנ"ד)

תקציר קו"ח

הרב עזרא ציון מלמד נולד בשיראז שבפרס. בשנת 1907 עלה לארץ יחד עם אמו ושניהם הצטרפו לאביו חכם רחמים מלמד שעלה שנה קודם ושימש כמנהיג עדת יהודי פרס בארץ ישראל.

כל חייו עסק הרב עזרא ציון מלמד בהוראה. החל מהכיתות הנמוכות בתלמוד תורה "דורש ציון" בו למד בעצמו בילדותו, במכללות שונות ובאוניברסיטאות. הוא כיהן כחבר בחוג לתלמוד באוניברסיטת תל אביב ובחוג למקרא באוניברסיטה העברית. כמו כן כיהן כחוקר וחבר באקדמיה ללשון עברית.

לצד עבודתו בהוראה במקומות שונים, עסק גם בפעילות ציבורית ענפה של הנהגת יהודי פרס בארץ. עסק בגמילות חסדים ודרש לבני קהילתו בבתי הכנסת בקריית משה בירושלים ובישיבת "שערי הרחמים" אותה ייסד אביו.

הרב מלמד קיבל פרסים שונים על פועלו. בין הפרסים: יקיר ירושלים בשנת 1975, פרס טשרניחובסקי, פרס מכללת דוד ילין ופרס ישראל בשנת 1987 על פרשנות המקרא וספרות תורנית.

הרב מלמד ייזכר כאיש אשכולות שתרגם תרומה משמעותית לחקר המקרא, התלמוד והלשון העברית. לצד עבודתו האקדמית היה מנהיג רוחני אהוב ודאג לרווחתם של בני קהילתו.

הרב עזרא ציון מלמד נפטר בשנת 1994 בגיל 91 ונקבר בירושלים.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי הנ"ל כבר קיבל הוקרה על פועלו.

ועדה לשמות רחובות

2.18. שמואל רהבר

הסבר שם הרחוב

מדען יהודי פרסי שמחקרו פרץ דרך (תרפ"ט-תשע"ג)

תקציר קורות חיים

שמואל רהבר נולד בשנת 1929 למשפחה יהודית בעיר המדאן שבאירן.

קיבל תואר ברפואה מאוניברסיטת טהרן בשנת 1953 ותואר דוקטור באימונולוגיה בשנת 1963.

רהבר הצטרף לאוניברסיטת בן גוריון בשנת 1967 ושם שימש כפרופסור מן המניין בפקולטה למדעי הבריאות. ייסד את המכון לחקר הסוכרת באוניברסיטה ועמד בראשה.

שמואל רהבר גילה את הקשר בין רמת המוגלובין מסוכר לרמת הגלוקוז בדם. תגלית זאת בשנת 1969, היוותה פריצת דרך משמעותית באבחון וטיפול במחלת הסוכרת. בנוסף פיתח שיטות חדשות לאבחון וטיפול במחלות כגון הסרטן ומחלות כלי דם. הוא גם חקר את תפקיד מערכת החיסון בהתפתחות מחלות ופיתח תרופות חדשות לטיפול במחלות אלו.

בשנת 1970 מונה לראשות החוג לביולוגיה שימושית בבית הספר לרפואה של אוניברסיטת טהרן. לאחר המהפכה האיסלמית היגר לארה"ב ושימש כפרופסור באוניברסיטאות שונות.

רהבר פרסם למעלה מ-200 ספרים ומאמרים בכתבי עת יוקרתיים.

זכה בשנת 1982 בפרס ישראל על תרומה פורצת דרך בתחום רפואת הסוכרת.

שמואל רהבר ייזכר כמדען יהודי פרסי שתרגם תרומות משמעותיות בתחומים רבים ביניהם: רפואה, כימיה, ביוכימיה ואימונולוגיה.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי אין לני"ל תרומה ייחודית לעיר.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) שלא לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.19. פסח גרופר

הסבר שם הרחוב

פסח (פייסי) גרופר חבר כנסת, שר החקלאות (תרפ"ד – תשע"ג)

תקציר קו"ח

פסח גרופר נולד ביפו והתגורר בעתלית עד יום מותו.

כיהן כראש המועצה בעתלית. נודע בפעילותו לטובת תחנת הרכבת ביישוב הקטן. בהמשך שימש כחבר כנסת מטעם הליכוד בארבע כנסות והיה חבר בוועדות שונות בהן בכלכלה, חוץ ובטחון, העבודה, הרווחה, הבריאות והכספים.

בין השנים 1974-1992 כיהן כשר החקלאות בממשלתו של יצחק שמיר.

פסח גרופר פעל רבות למען החקלאות הישראלית וקידם את פיתוח החקלאות המודרנית. תרם רבות להתיישבות חקלאית ופיתוח אזורי הספר.

היה ידוע כלוחם צדק חברתי הדואג לרווחת החקלאים והשכבות החלשות.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי אין לני"ל תרומה ייחודית לעיר.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) שלא לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.20. נעמי פרנקל

הסבר שם הרחוב

הקלאסיקאית של הספרות העברית (תרע"ט- תש"ע)

תקציר קו"ח

נעמי פרנקל נולדה בברלין גרמניה. עלתה לירושלים בשנת 1933. למדה היסטוריה יהודית וקבלה באוניברסיטה העברית בירושלים. נעמי השתתפה בשלוש מלחמות ישראל: במלחמת השחרור שירתה בפלמ"ח, במלחמת ההתשה ובמלחמת יום הכיפורים שירתה כרב סרן בחיל הים.

פרסומה בא לה עם פרסום הרומן "שאל ויוהנה" בשנת 1956. רומן המתאר את יהדות גרמניה עם עליית הנאצים. התקופות ההיסטוריות שעליהן כתבה נעמי פרנקל מצטיינות בתיאור מהימן ומקיף, כך גם הריאליה החברתית המשורטטת בספריה.

בכל כתביה, ברומנים ובאסופת סיפוריה הקצרים והארוכים קיים ביטוי עז לאהבתה לארץ ישראל, לעם היהודי באשר הוא ולמורשתו הרוחנית המפוארת. בכולם מודגש הכח הרוחני האדיר של העם היהודי ששמר על קיומו בארץ ובגולה. ידיעותיה המקיפות בתחומי ידע שונים תורמות לאיכותם הגבוהה של ספריה מבחינת האמצעים האמנותיים המגוונים שבהם היא משתמשת.

ירושלים הייתה העיר האהובה עליה. העיר הוזכרה ברומנים "דודי ורעי", "צמח בר" וכן תוארו אנשי העיר בהרחבה ב"פרידה" (פליטי תרפ"ט שחיו במחנה יהודה ובתלפיות).

על פועלה הספרותי זכתה בשנות השבעים ובשנות השמונים בפרס היצירה ע"ש לוי אשכול. בשנת 2005 זכתה בפרס ישראל מטעם המחלקה לספרות עברית, אוניברסיטת בר אילן.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)

הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה. הוועדה סבורה כי אין לני"ל תרומה ייחודית לעיר.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) שלא לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

2.21. כיכר (המייג'ור) מוריס ואלה יפה

הסבר שם הרחוב

ממקימי בית הכנסת הגדול בירושלים והיכל שלמה.

תקציר קו"ח

כיום קיימת כיכר ע"ש מוריס יפה (המייג'ור) בשכונת מנחת-מלחה במרכז ספורט, ברחוב איילון בין מרכז הפיס ואצטדיון טדי. השם אושר בוועדת שמות מיום 24.9.2019 ובישיבת מועצה מיום 26.9.2019.

האיתור אושר בוועדת שמות מיום 22.06.2022.

המבוקש כעת הוא להוסיף לשם הכיכר את השם אלה, אישתו של מוריס יפה.

הרב ד"ר משה אברהם (מוריס) יפה בכינויו - המייג'ור. היה אחד מאנשי הציבור הידועים והפעילים של הציונות הדתית בישראל וקודם לכן בבריטניה, מקום הולדתו. השתתף במערך ההגנתי של מכבי האש באנגליה נוכח הבליוץ הגרמני בצבא הבריטי אליו התגייס, שימש כרב צבאי במזרח הרחוק בלבנון ובקפריסין.

בהיותו הרב הראשי של הבריגדה היהודית פעל לסייע לניצולים, הבריח עקורים לארץ ישראל באמצעות נישואים של נשים עם חיילי הבריגדה. סייע לידו של הרב הרצוג הרב הראשי לארץ ישראל לאתר ילדים יהודיים במנזרים ולהביאם ארצה.

בישראל הקים את בית הכנסת הגדול והמונומנטלי של ירושלים ואת היכל שלמה וכן 50 מועדוני נוער בפריפריה.

פעל להוצאה לאור של פירוש משניות קהתי והוצאה שנתית של שנה בשנה ולוח דינים ומנהגים.

בשנת 1949 הגיע מוריס יפה לבית משפחת אהרונסון בתל אביב כדי למסור ד"ש מבן משפחתם שלמד איתו במנצ'סטר. שם, פגש יפה את אלה, אחות של חברו מאנגליה, השניים התאהבו ולאחר שלושה חודשים החליטו להינשא. מדהים היה שיפה, בן 33 בלבד, כבר טווה קשרים עם רבים מאוד מנכבדי העולם היהודי. יפה עזב את דירתו ברחוב אוסישקין בתל אביב, ואחרי החתונה הזוג עבר להתגורר בירושלים.

מוריס ואלה הקימו יחד את ארגון איחוד בתי הכנסת העולמי והפכו את ירושלים למרכז כינוסים של מנהיגים יהודיים בכל העולם.

לשניים נולדו שלושה ילדים: הבכור זאב מרדכי והתאומים שניאור זלמן (זלי) ואלני.

החלטת הוועדה המייעצת לשמות רחובות (19.8.2024)
הוועדה ממליצה שלא לאשר את הבקשה.

החלטת ועדת שמות

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) שלא לאשר את הבקשה.

ועדה לשמות רחובות

ב. עדכונים ואיתורים

1. עדכון שם מקטע

1.1. עדכון שם מקטע רח' פייר קניג לרח' ע"ש גדליה שרייבר

דברי הסבר

בכפוף לאישור הוועדה על הנצחתו של גדליה שרייבר ז"ל בסעיף ב', מבוקש לדון בעדכון שם מקטע רחוב פייר קניג לרחוב ע"ש גדליה שרייבר בהתאם להמלצת הוועדה המייעצת.

בהתאם לסעיף 235א (ג) (1) לפקודת העיריות התפרסמה הודעה על כוונת העירייה לעדכן מקטע ברחוב גנרל פייר קניג מצומת הרחובות מקור חיים ויהודה ועד הרמזור בצומת הרחובות אלעזר המודעי, רבן יוחנן בן זכאי ועמק רפאים (צומת אורנים). מקטע זה יעודכן לרחוב ע"ש גדליה שרייבר.

ההודעה פורסמה בעיתונות המקומית, באתר העירוני, ובחלוקה ידנית לאלה שכתובתם נמצאת במקטע זה.

עיריית ירושלים אפשרה להגיש טענות בעניין שינוי שם השכונה במייל למזכירות העירייה (מצ"ב). למזכירות העירייה הוגשה התנגדות אחת בלבד לעדכון שם המקטע (כחודש וחצי לאחר תום המועד שהוקצב להגשת ההתנגדויות). מספר ימים לאחר מכן, הסיר המתנגד את התנגדותו לבקשה.

לאור העובדה כי העירייה פעלה לפרסום הכוונה לעדכון שם המקטע ולא הוגשו התנגדויות כאמור, מבוקש לאשר את הבקשה לעדכון השם, בכפוף לאישור הבקשה שהובאה לדיון בסעיף א' בסדר יום זה להנצחתו של גדליה שרייבר ז"ל.

החלטה

ועדת השמות ממליצה פה אחד למועצת העירייה לאשר את עדכון שם מקטע רח' פייר קניג לרח' ע"ש גדליה שרייבר בהתאם להמלצת הוועדה המייעצת.

ועדה לשמות רחובות

2. אישור איתורים - מצ"ב מפות ואישור משפחה

החלטה

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את כל האיתורים דלהלן:

2.1. יחזקאל ישראל

דברי הסבר

השם אושר בוועדת שמות מיום 15.02.2023 ובישיבת מועצה מיום 21.05.23.

הסבר על שם הרחוב

בונה ירושלים, מוותיקי שחקני בית"ר ירושלים, נדבן (תרפ"ח – תשע"ה).

איתור

בשכונת גוננים, רחוב חדש ללא מוצא היוצא מרחוב בן בבא צפון מזרחית (מצ"ב מפה).

2.2. יואל שיפטן

דברי הסבר

השם אושר בוועדת שמות מיום 27.08.2017 ובישיבת מועצה מיום 31.08.2017.

הסבר על שם הרחוב

איש חינוך. מנהל "מוסד עליה" ומנהל מחלקת החינוך בעירייה. (תר"פ – תשע"ד).

איתור

בשכונת קריית משה, רחוב חדש היוצא מרחוב יהושע פרבשטיין עד דרך יוסף וייץ (מצ"ב מפה).

2.3. הרב מנחם פרוש

דברי הסבר

השם אושר בוועדת שמות מיום 27.08.2023 ובישיבת מועצה מיום 31.8.23.

הסבר על שם הרחוב

יו"ר "מרכז אגודת ישראל" (תרע"ו – תש"ע).

איתור

בשכונת רמת שלמה, הגשר שמתחיל מכביש יגאל ידין וממשיך לרחוב רבי שלמה זלמן דרוק.

ועדה לשמות רחובות

3. שונות

החלטה

ועדת השמות ממליצה בפני המועצה (פה אחד) לאשר את השינוי דלהלן:

3.1. הרב אלישע וישליצקי

דברי הסבר

השם אושר בוועדת שמות מיום 23.04.2023 ובישיבת מועצה מיום 21.05.23.

לבקשת המשפחה, מבוקש לאשר הסבר מעודכן לשם הרחוב כאמור להלן.

הסבר שם הרחוב

איש ירושלים שפעל באהבה מכוחה ולמענה בכל הארץ (תשי"ד-תשע"ט)

איתור

בשכונת ואדי קדום, כיכר בצומת הרחובות צבאח אל מגיד ורחוב קדמת ציון (מצ"ב מפה).

ועדה לשמות רחובות

ג. ועדת שמות בישיבתה כוועדת הנצחה

1. הנצחת סילברסטיין

דברי הסבר

מבוקש לאשר את הנצחת משפחת סילברסטיין. ההנצחה, כהוקרה על פעילותם רבת השנים של המשפחה, אוהבי ירושלים, יהודים – ציוניים, אמריקאים, פילנתרופים ומשפטנים, אשר מעורבים רבות בחיי האומה היהודית והעיר ירושלים. בהתאמה, נתן רויס סילברסטיין (1938- היום), עו"ד, פילנטרופ וחובב ותומך נלהב של מדינת ישראל ושל העיר ירושלים. בתרומתו סילברסטיין מכבד את הוריו המנוחים, מקס סילברסטיין ואליזבת בלום סילברסטיין ז"ל. שניהם ניהלו חיים מלאים ומשמעותיים של אקטיביזם משפיע בקהילות היהודיות והמשפטיות באמריקה ועזרו לעצב את המדיניות האמריקאית המוקדמת כלפי מדינת ישראל.

אביו של נתן, מקס סילברסטיין (1879-1955) היה שותף לארגון הקונגרס היהודי האמריקאי ובין מייסדי ופטרונים 'הישיבה יוניברסיטי'. באמצעות הקונגרס היהודי האמריקני, הוא תמך בהצלחה במדיניות התומכת של ארה"ב כלפי המולדת היהודית בישראל, תחת נשיאה ה-28 של ארה"ב – וודרו ווילסון.

אמו של נתן, אליזבת בלום סילברסטיין (1892-1991) הייתה עורכת דין פורצת דרך - הראשונה במערכת בתי המשפט בניו ג'רזי לעסוק בעריכת דין, וסללה את הדרך לקידום נשים בתחומה. היא הייתה חברה בקונגרס היהודי האמריקני, סגנית נשיא איגוד עורכי הדין לנשים והאישה הראשונה במועצה המייעצת המשפטית של מחוז אסקס ובאיגוד עורכי הדין במחוז אסקס. אליזבת סייעה בקידום המדיניות החיובית של הקונגרס היהודי האמריקאי כלפי הצהרת בלפור של ממשלת בריטניה בשנת 1917, אשר היוותה את הבסיס להקמת המדינה היהודית שבירתה ירושלים.

משכך ולאור תרומתם הנוכחית לעיר ירושלים, יש בידינו הזכות להנציח את מורשת משפחת סילברסטיין, כשותפים נאמנים לאומה היהודית ולעיר ירושלים, כך שתרמו ויתרמו רבות לעירנו ומדינתנו – הן ברמה הערכית והן ברמה הפילנטרופית.

על כן, מבוקש לאשר את הנצחת משפחת סילברסטיין. פרויקט ההנצחה, כהוקרה על פעילותם רבת השנים של אוהבי ירושלים, אשר תמכו בנדיבותם לאורך השנים למדינת ישראל ותורמים ויתרמו רבות לעיר ירושלים.

הסכם בין קרן ירושלים לבין העירייה שטייטה שלו מצ"ב ביחס להיקף התרומה וייעודה ינוסח על ידי היועמ"ש לעירייה ומנכ"ל קרן ירושלים והמועצה מסמיכה את היועמ"ש לעירייה וגזבר העירייה לחתום על הסכם התרומה מול הקרן.

איתור ונוסח ההנצחה

א. המנהרה מתחת לשדרות שז"ר תיקרא "**מנהרת מקס סילברסטיין**", השם ייחקק באבן.
The Max Silverstein Tunnel

ב. הכיכר העירונית בצומת המחבר בין שדרות הנשיא השישי לשדרות שז"ר – תיקרא "**רחבת סילברסטיין לחוק וצדק**". ברחבת סילברסטיין יוקמו אנדרטאות בסגנון דומה לאנדרטה

שיש באוניברסיטה העברית; השם ייחזק באבן במונומנטים שמספרם מספיק כדי שניתן יהיה לראותם מכל כיוון כשנכנסים לרחבה.

The Silverstein Plaza for Law and Justice

ג. הסמטה העוברת בין בניין הפרקליטות לבניין בתי המשפט, תיקרא "סמטת אליזבת בלום סילברסטיין". השם יופיע על שילוט רחוב מתאים ובמידת האפשר ייחקק באבן. (ייתכן שינוי קל בשם זה).
The Elizabeth Blume Silverstein Lane

החלטה

ועדת השמות ממליצה פה אחד למועצת העירייה לאשר את לאשר את הנצחת משפחת סילברסטיין.

ועדה לשמות רחובות

2. כיכר ע"ש מורטון מנדל ז"ל

דברי הסבר

מבוקש לאשר את הנצחת מורטון מנדל ז"ל. ההנצחה, כהוקרה על פעילותו הפילנטרופית רבת השנים ברחבי העולם, בישראל ובירושלים בפרט.

מנדל היה מנהיג, יהודי ציוני, יזם ואוהב ישראל ובירתה ירושלים. השקיע בארץ כולה ובירושלים בפרט – בפיתוח מנהיגות, תעסוקה, רווחה, תרבות, קהילה, יהדות, חינוך ועוד. זאת, מתוך ערכיות ורצון לטפח את הדורות הבאים למנהיגות, אחריות חברתית ואהבת האדם.

מנדל היה איש חזון ומעשה אשר הקים בירושלים את המכון לחינוך ומנהיגות, הראשון מסוגו ובכך ביסס דורות של מנהיגים ומנהיגות בעיר ירושלים. בנוסף, תרם מנדל להקמת הקמפוס החדש לאקדמיה לאמנות בצלאל, בתוכניות ייחודיות באוניברסיטה העברית, בתרבות הירושלמית המקומית בשכונותיה השונות של העיר, תרם להקמת מרכז הספורט הראשון במזרח העיר בבית חנינא ועוד תרומות רבות ומגוונות בכל שטחי החיים.

מנדל הקים את בניין קרן מנדל בירושלים תוך מחויבות מתמשכת לעיר ולרווחת תושביה. הקרן שהקים ממשיכה במסורת התמיכה בירושלים.

איתור

בשכונת רוממה, כיכר הנמצאת בין תחנת האוטובוסים המרכזית ובין תחנת הרכבת ע"ש נבון, ברובע העסקים החדש שבכניסה לירושלים (מצ"ב מפה).

נוסח ההנצחה

כיכר מורטון מנדל (תרפ"א-תש"פ)
Morton L. Mandel Square
פילנטרופ ואיש עסקים יהודי ציוני אמריקאי בונה ירושלים

החלטה

ועדת השמות ממליצה פה אחד למועצת העירייה לאשר את לאשר את הנצחת מורטון מנדל ז"ל. ההנצחה, כהוקרה על פעילותו הפילנטרופית רבת השנים ברחבי העולם, בישראל ובירושלים בפרט.

בברכה,

משה ליאון
ראש העיר
יו"ר הוועדה